

Fal- helyett úttörő

Beszélgetés Faludi Juliannával

Faludi Julianna első regénye, mint mondja, kísérleti munka. Pontról pont-ra. Kiegészülve a könyv ihlette póló webshoppal, zenei lejátszási listával és több évados podcasttal. Irodalmi-design alkotást támogatott a Kalligram Kiadó.

– Tizenöt éve publikálsz prózát. A regényre miért vártál másfél évtizedet?

– Tizenöt éve jelent meg az első írásom, a *Lógva*, a *The Room* című lapban. Később részt vettem Hazai Attila irodalmi szemináriumán. Azután sokáig a gépemet feszítették a szépirodalmi írások, amik kiszakadtak belőlem, de nem publikáltam őket, mert úgy éreztem, nem kapcsolódom semmilyen jelenlevő irodalmi diskurzushoz. Visszatekintve látom, hogy javarészt az orosz 20. század irodalmának hatása érezhető rajtuk, teljesen szándékolatlanul történt így, persze az adott kor, azaz a kétezres évek végének jelenébe ágyazva. Asszociatív technikákkal dolgoztam, hangulati elemekkel, az elbeszélés linearitását próbáltam megbontani több-kevesebb sikerrel. Kísérleteztem.

– Nem egyszerű könyv, amolyan design-alkotás.

– Ez az első olyan regény, ahol a design ön-maga jogán megjelenik. A *Faltól falig*ban a design mint a művészet, társadalmi érték, fenntarthatóság, funkcionalitás dilemmáit magába sűrítő kísérletezés jelenik meg. Augusztai tervezői útkeresése több mint öncélú önkifejezés, vagy funkcionalitás. Személyiségfejlődése a társadalmilag felelős tervezővé válással párhuzamos.

– Domináns szerepet kap a hősnő testvére. Míg a lánytestvér ambiciózus, addig a fiútól ez távol áll. Tetszik a realista társadalomkritika – sajnos valós, ugyanakkor nem szükségszerű.

– A testvérpár dinamikája leképezi a szülői mintákat. Öntudatlanul. Ki-ki belebújik egy-egy szerepbe. Párkapcsolatainkban ezeket követjük le, főleg amíg tapasztalatlanok vagyunk. A testvérpár együttélése a bevezető a későbbi párkapcsolatokhoz. A másik fő téma itt a család mint megtartó, támogató, avagy lehúzó erő. A valóságban mindez együtt van jelen, mindig sajátos, egyéni mixben. Augusztának döntenie kell, hogy engedi-e a lehúzást, vagy továbbmegy a saját útján. Ha továbbmegy, még erősebb lesz a kontraszt a testvérével, és nem véletlenül hagyja el Dávidot sem.

– Szintén fontos a menekülés, ami ugyanúgy jellemzi a modern kort (is). Mintha bátorítanád a fiatalokat.

– Augusztai egy célért megy előre, még akkor is, amikor ez a cél még éppen csak kirajzolódóban van, és a helyzetek sokasága, amikbe kerül, nem segítik ebben. A helyzetekbe való beleállás és megküzdés tanulható, ezen át kell menni neki is. Ugyanakkor meg kell találnia a lehetőségeit, ez tudatosságot igényel a részéről. Ebben segíti az a közösség, amit földrajzi határokon átívelve talál meg. Nem muszáj a korlátozott realitásunkban maradnunk, ha van bátorságunk körbe nézni, és vannak lehetőségeink. Menekülésre kizárólag életveszélyben bátorítanék másokat. Fontos annak a felismerése, hogy az önmagunkért való kiállítás melyik formája szerencsés egy-egy helyzetben, de maga az önmagunkért való kiállítás ténye a legfontosabb.

– Ha gazdasági megközelítéssel szemléljük a művet: üzlet építéssel rá pólókkal, lejátszási listával és podcasttal. Becsületesen hallgattam a podcastot és felmerült, hogy vajon nem csorbít az olvasott élményen ez a mankó?

– A regény kiegészül egy playlisttel, akár táncolhatsz is a nappaliban, miközben olvasol. A pólók sűrítve mondják el a lényegét, ezzel a konceptualista hagyományhoz kapcsolódnak. Üzleti modellként egyébként – elárulom –, nem működik jól, de nem is ez volt a szándék mögötte. Amikor el kellett mondanom,

miről szól a mű, csupasz mondatok jutottak eszembe, ezeket látjuk a pólókon. Valamint a kötetből indult egy podcast is, ami egyfajta új, megismerhető dimenziót nyújt azok számára, akik kíváncsiak, és követnének az ismeretszerzés útján. Ez egy univerzum, ami a regény körül épül ki, mint egy kiállítás, van egy fő narratíva, és te döntöd el, hogy megnyitod-e a további kapukat, meg akarod-e ismerni egy-egy kiállított tárgy háttérét, kontextusát. A podcast első évada a szubkulturákról szól, a következő évad designtörténeti háttérrel nyújt.

– Érdekes kiemelni a Kalligram Kiadót, akik híresek a kísérletező szerzők támogatásáról. Nyáron jelent meg itt Bódi Péter *Hipster c. kötete*, bátor vállalkozás. Neked milyen volt az együttműködés a Kiadóval?

– Boldog vagyok, hogy a Kalligram felölelte a *Faltól falig* projektet, mert nem csupán a regény szerkesztésében, végső formájának kialakításában kaptam elképesztő nagy támogatást – ezúton is óriási köszönet Torma Mária szerkesztőnek, mert párbeszédben volt végig a szöveggel, és nagyon fontos reflexiókra kényszerített a szűken vett profi munkán túl, – hanem mert bekerültem egy olyan írói közösségbe, amire mindig is kíváncsi voltam. Bódi Péterre már a korábbi írásai kapcsán felfigyeltem, és azóta is lelkesen követem, örülök, hogy együtt említessz meg minket, megtisztel.

– Faltól falig vagy fal tol falig?

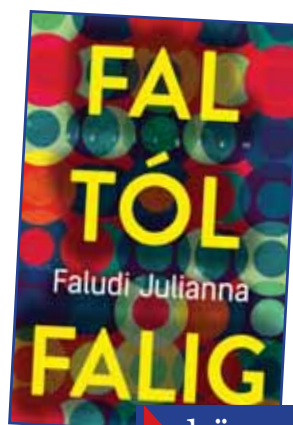
– Patti Smith egy korai interjújában azt mondta, hogy nem lehet áttörni a falat, mert mindig jön a következő fal, a következő küzdelem. Ez ihlette a címet. Minden

kihívás után jön a következő. Az már csak további fordulat, ami a végén van mint fal, de nem lövöm le a poént.

Hozzáteheted a nevem is, Faludi és Faltól falig, de ez már maga a dadaizmus (nevet).

Vermes Nikolett

Fotó: Bende Gábor

▶ könyvről

Faludi Julianna:

FALTÓL FALIG

Kalligram Könyvkiadó, 272 oldal, 3990 Ft